

RAADSINFORMATIEBRIEF

20R.01091

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 24 november 2020

Portefeuillehouder(s) : Wethouder De Weger

Portefeuille(s) : Wmo 2015 huishoudelijke hulp

Contactpersoon : E. de Wit

Tel.nr. : 8400

E-mailadres : wit.e@woerden.nl

Onderwerp:

Stand van zaken huishoudelijke hulp

Kennisnemen van:

Stijgende kosten en wachtlijsten huishoudelijke hulp

Inleiding:

Sinds 1 januari 2019 geldt het Wmo-abonnementstarief. Dit betekent dat inwoners die gebruik maken van een Wmo-voorziening hiervoor een inkomensonafhankelijke eigen bijdrage moeten betalen. In 2018 bedroeg deze bijdrage € 17,50 per vier weken en in 2019 € 19,00 per maand. De invoering van het abonnementstarief zorgt bij veel gemeenten voor financiële problemen. De financiële compensatie vanuit het Rijk is nihil, omdat de gemeenten alleen gecompenseerd worden voor het verlies aan opbrengsten uit de eigen bijdrage en niet voor de hogere zorgkosten door de aanzuigende werking van het Wmo-abonnementstarief. Inmiddels is gebleken dat mensen die voorheen zelf een hulp inhuurden, sinds de invoering van het abonnementstarief bij de gemeente aankloppen omdat dit voordeliger voor hen is.

Kernboodschap:

In 2019 is het aantal huishoudelijke hulp aanvragen met 16% gestegen ten opzichte van 2018. De verwachting is dat in 2020 het aantal aanvragen huishoudelijke hulp met 12% stijgt ten opzichte van 2019.

De grootste oorzaak van deze stijgingen is de aanzuigende werking door invoering van het Wmo-abonnementstarief. Op 1 januari 2020 zijn ook de tarieven voor huishoudelijke hulp gestegen met 6,8%¹. De verwachting is dat hierdoor dit jaar de kosten voor huishoudelijke hulp toenemen met 21% ten opzichte van het jaar 2019.

Naast de toename van kosten voor de gemeente, moeten inwoners ook langer dan gewenst wachten op hulp. Dit komt doordat de aanbieders de toegenomen vraag niet aan kunnen. Enerzijds is er een personeelstekort in de sector en anderzijds is er een hoger ziekteverzuim door de RIVM coronarichtlijnen. Daarnaast heeft ook WoerdenWijzer te maken met meer aanvragen en lopen ook hier de wachttijden op. WoerdenWijzer houdt hierbij aanvragen in de gaten die spoed of voorrang hebben. Bij spoed aanvragen wordt snel geschakeld met de aanbieders, zodat gepoogd wordt om aan deze inwoners zo spoedig als mogelijk hul te verstrekken.

De toegenomen vraag naar huishoudelijke hulp en de stijgende kosten voor huishoudelijke hulp zijn een landelijk probleem. De monitorrapportage abonnementstarief-Wmo² is een bevestiging van de onwenselijke effecten van het abonnementstarief. Vanuit de VNG zijn meerdere signalen afgegeven aan het Rijk, inhoudende dat gemeenten onvoldoende gecompenseerd worden voor de aanzuigende werking van het Wmo-abonnementstarief en dat de grens bereikt is. Tot op heden heeft dit nog niet geleid tot landelijke maatregelen.

Tijdens de strategische heroriëntatie is dit knelpunt ook gesignaleerd. Uw raad heeft middels het raadsvoorstel "Strategische heroriëntatie" (20R.00795) ingestemd met het versoberen van de indicaties huishoudelijke hulp. Dit betekent dat er per 1 februari 2021 (streefdatum) nieuwe beleidsregels komen waarbij we overstappen van de CIZ normtijden naar het normenkader huishoudelijke hulp van het onderzoeksbureau HHM. Het onderzoeksbureau HHM heeft veel gemeenten geholpen bij het aanpassen van de regelgeving en het beleid rond de huishoudelijke hulp. De uitkomsten daarvan heeft het onderzoeksbureau HHM getoetst bij een groot aantal gemeenten aan de lokale situatie om het zo te vertalen naar lokaal beleid. Hieruit is een normenkader tot stand gekomen dat alle gemeenten kunnen gebruiken voor de inrichting van de huishoudelijke hulp. De verwachting is dat we op basis van dit normenkader minder minuten per cliënt zullen indiceren.

Om te voorkomen dat de gevolgen van het Wmo-abonnementstarief ten koste gaan van kwetsbare inwoners, neemt WoerdenWijzer nu al een aantal maatregelen. Meer dan voorheen wordt een moreel appèl gedaan op inwoners die een aanvraag doen voor huishoudelijke hulp. Dit houdt in dat we nadrukkelijk vragen naar mogelijkheden die inwoners zelf kunnen organiseren. Bij nieuwe indicaties worden, binnen de kaders van het beleid, minder uren toegekend. Dit is een reële maatregel omdat Woerden in vergelijking tot de Utrecht West gemeenten (Stichtse Vecht, Ronde Venen, Montfoort en Oudewater) gemiddeld meer minuten indiceert per cliënt. Ook aanbieders hebben aangegeven dat de gemeente Woerden relatief veel minuten indiceert. Tot slot worden nieuwe indicaties en herindicaties niet langer beschikt dan voor 10 maanden. Gebruikelijk is dat indicaties tot een paar jaar worden afgegeven. De reden hiervoor is dat er per 1 februari 2021 nieuw beleid huishoudelijke hulp ingevoerd wordt.

Financiën:

In 2020 is voor huishoudelijke hulp € 2.695.022 begroot. De prognose 2020 laat een overschrijding zien van € 560.000 (Let op dit is een prognose, dus een schatting). Het tekort is gesaldeerd opgenomen in de najaarsrapportage in programma 3. Zie hieronder een overzicht van de toegenomen kosten sinds de

¹ Nb. Voor 2021 moet de indexatie voor huishoudelijke hulp nog worden vastgesteld. Huishoudelijke hulp maakt geen onderdeel uit van de (brede) inkoop Jeugdhulp en Wmo, waarvan de tarieven per 1 januari 2021 stijgen met 7.77%.

² Het ministerie van VWS en de VNG hebben advies- en onderzoeksbureau Significant Public in 2018 opdracht gegeven om een opzet uit te werken voor de monitoring van de effecten van de invoering van het abonnementstarief en deze monitor uit te voeren.

invoering van het abonnementstarief. Sinds de invoering van het abonnementstarief heeft de gemeente Woeden +/- € 400.000 extra ontvangen voor het verlies aan opbrengsten uit de eigen bijdrage.

	2018	2019	2020
Kosten huishoudelijke hulp	€ 2.342.251	€ 2.682.757	€ 3.254.688 (prognose)
Ontwikkeling		115%	121%

Vervolg:

Op 24 september 2020 heeft uw raad middels het raadsvoorstel "Strategische heroriëntatie" (20R.00795) ingestemd met het versoberen van de indicaties huishoudelijke hulp. Dit betekent dat er per 1 februari 2021 nieuwe beleidsregels zullen gaan gelden waarbij we overstappen van de CIZ normtijden naar het normenkader huishoudelijke hulp van het onderzoeksbureau HHM. Onder andere de gemeente Stichtse Vecht indiceert op basis van dit normenkader en zij indiceren minder minuten per cliënt dan de gemeente Woerden. In januari 2021 wordt uw raad nader geïnformeerd over de implementatie van het normenkader.

Bijlagen:

n.v.t.

Secretaris

M.H. Brander

Burgemeester

V.J.H. Molkenboer